

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2020, în cauza penală în privința lui

Tihonciuc Serghei xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2019 – 05.08.2019;

Instanța de apel: 19.09.2019 – 04.03.2020;

Instanța de recurs: 22.05.2020 – 18.11.2020.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 05 august 2019, Tihonciuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare;
- art. 361 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Tihonciuc Serghei pedeapsa definitivă 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Tihonciuc Serghei, în beneficiul părților vătămate, prejudiciul material cauzat prin infracțiune, și anume: Rusu Natalia în sumă de 1 500 lei, Guleac Vadim în sumă de 3 100 lei, Popov Boris în sumă de 5 000 lei și Barbacari Natalia în sumă de 24 500 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Tihonciuc Serghei, împreună cu o persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă, îndreptată spre sustragea bunurilor altei

persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dorind survenirea consecințelor, la 18 aprilie 2019, aproximativ ora 12:00, au sosit în xxxxx, unde au identificat gospodăria lui Guleac Vadim și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului, au pătruns în locuința ultimului, de unde au sustras pe ascuns 100 lei și o videocameră de model „Panasonic”, în sumă de 3 000 lei, după care de la locul infracțiunii s-au eschivat, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu considerabil în sumă de 3 100 lei.

Tot el, la 18 aprilie 2019, aproximativ ora 12:30, împreună cu o persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au sosit în xxxxx, unde acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dorind survenirea consecințelor, au identificat gospodăria lui Popov Boris și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în locuința ultimului, de unde au sustras pe ascuns un notebook de model „Asus” în sumă de 5 000 lei, după care de la locul săvârșirii infracțiunii s-au eschivat, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu considerabil.

Tot el, la 18 aprilie 2019, aproximativ ora 13:00, împreună cu o persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au sosit în xxxxx, unde acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea consecințelor, au identificat gospodăria lui Rusu Natalia și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în locuința ultimei, de unde au sustras pe ascuns bani în sumă de 1 500 lei, după care de la locul infracțiunii s-au eschivat, cauzând părții vătămate un prejudiciu considerabil.

Tot el, la 30 aprilie 2019, aproximativ ora 10:00, împreună cu o persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, au sosit în xxxxx, unde, acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dorind survenirea consecințelor, au identificat gospodăria lui Barbacari Natalia, și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în locuința ultimei de unde au sustras pe ascuns, mijloace bănești și bunuri materiale în sumă de 24 500 lei, după care au ieșit din casă, s-au întors la automobil, au pus în el lucrurile sustrate și de la locul săvârșirii infracțiunii s-au eschivat, cauzând părții vătămate un prejudiciu considerabil.

Tot el, având drept scop confecționarea, folosirea și deținerea unui document oficial fals, care acordă anumite drepturi sau eliberează de obligațiuni, într-o zi nestabilă a anului 2019, într-un loc nestabil, printr-o

metodă nestabilă, a confecționat un buletin de identitate fals, eliberat pe numele lui xxxxx, în care a aplicat imaginea sa fotografică, pe care îl păstra asupra sa, iar la 27 mai 2019, ora 19:00, în momentul reținerii de facto a bănuțului Tihonciuc Serghei, în baza art. 166 Cod de procedură penală, în timpul efectuării percheziției corporale, asupra sa a fost depistat și ridicat un buletin de identitate xxxxx, eliberat pe numele lui xxxxx, în care era amprentată imaginea fotografică a lui.

Conform răspunsului parvenit de la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, Departamentul Înregistrare și Evidență a populației nr. 02-7455 din 18 iunie 2019, în registrul de stat al populației nu se atestă informația cu privire la xxxxx.

Acțiunile lui Tihonciuc Serghei, au fost încadrate în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, *confecționarea, deținerea și folosirea documentului oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații*.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tihonciuc Serghei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare;
- art. 361 alin. (1) Cod penal, la 1 an 4 luni închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită inculpatului Tihonciuc Serghei, pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Să fie dispusă încasarea cheltuielilor judiciare din contul lui Tihonciuc Serghei în beneficiul statului, în sumă de 1 100 lei.

3.1. În motivarea apelului a indicat, că prima instanță neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului Tihonciuc Serghei din art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, deoarece din grupul criminal organizat fac parte atât persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, precum și cele care deja au fost condamnate pentru săvârșirea acțiunilor în componența acestui grup, fiecare exercitându-și rolul său prestabilit, iar inculpatului revenindu-i rolul de identificare a potențialelor victime, săvârșirea de către acesta a faptelor infracționale, asigurarea pazei în timpul comiterii furturilor de către ceilalți membri ai grupării criminale.

A menționat, că la stabilirea pedepsei penale, urmează a se ține cont de personalitatea făptuitorului, care nu este la prima abatere de legea penală pentru săvârșirea infracțiunilor cu conținut analogic, continuându-și activitatea criminală după liberarea din locurile de detenție în februarie 2019, ceea ce atestă că nu a fost realizat scopul pedepsei penale de corectare și

prevenirea de săvârșirea de noi infracțiuni.

4. Avocatul Racoviță Ion în numele inculpatului Tihonciuc Serghei, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă inculpatului Tihonciuc Serghei.

4.1. În motivarea apelului a indicat, că pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, iar prima instanță nu a luat în considerație faptul că Tihonciuc Serghei, la începutul urmăririi penale a recunoscut acțiunile sale prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal, cu excepția grupului criminal organizat prevăzut de art. 47 Cod penal, că la momentul săvârșirii infracțiunilor avea vârsta de 21 ani.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2020, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocat și admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tihonciuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare;
- art. 361 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită inculpatului Tihonciuc Serghei, pedeapsa definitivă 4 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul lui Tihonciuc Serghei în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 1 100 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

5.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a constatat faptele săvârșite de către inculpat, însă eronat a reîncadrat acțiunile acestuia de la art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Instanța de apel a menționat, că deși inculpatul prin declarațiile sale, neagă implicarea în grupul criminal organizat în componența cărui a participat la furturi, vinovăția acestuia și-a găsit confirmarea prin probele administrate la faza urmăririi penale, care au fost cercetate în cadrul primei instanțe și suplimentar în instanța de apel.

Disponând reîncadrarea acțiunilor inculpatului Tihonciuc Serghei în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, prima instanță nu a ținut cont de faptul, că prin sentința definitivă a Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 24 septembrie 2019, adoptată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, a recunoscut integral învinuirea înaintată în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiind condamnat pentru faptele săvârșite împreună cu Tihonciuc Serghei în componența grupului criminal organizat (f.d. 95-101, vol. 4).

Cercetând probele administrate prin prisma art. 100-101 Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat ca fiind dovedit faptul, că inculpatul Tihonciuc Serghei împreună cu cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, în scopul obținerii unui profit nejustificat, au aderat la o grupare criminală organizată, adică la o reuniune stabilă de persoane, din care fac parte mai multe persoane la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, care s-au organizat în prealabil pentru a săvârși mai multe infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova, iar în scopul realizării intențiilor sale criminale și atingerii rezultatului scontat, lui Tihonciuc Serghei și cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, le-a revenit rolul de identificare a victimelor, transportarea membrilor grupului la locul săvârșirii infracțiunilor, comiterea furturilor, asigurarea pazei locului în timpul săvârșirii furtului și realizarea bunurilor sustrase, astfel pe parcursul lunii aprilie 2019, gruparea criminală în cauză, a comis pe teritoriul r-nului Glodeni următoarele infracțiuni:

- la 18 aprilie 2019, aproximativ ora 12:00, Tihonciuc Serghei împreună cu cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, s-au deplasat în localitatea Sturzovca, Glodeni, unde, acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, având scopul de a obține un profit material pe cale criminală, conștientizând caracterul infracțional al acțiunilor sale, dorind survenirea consecințelor, identificând gospodăria lui Guleac Vadim și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului, au pătruns în locuința ultimului, de unde au sustras pe ascuns 100 lei și o videocameră de model „Panasonic”, în sumă de 3 000 lei, după care s-au eschivat de la locul faptei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu considerabil în sumă de 3 100 lei;

- la 18 aprilie 2019, aproximativ ora 12:30, împreună cu cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, s-au deplasat în localitatea xxxxx, unde, acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dorind survenirea consecințelor, au identificat gospodăria lui Popov Boris și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în locuința ultimului, de unde au sustras pe ascuns un notebook de model „Asus” în valoare de 5 000 lei, după care s-au eschivat de la locul săvârșirii faptei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu considerabil;

- la 18 aprilie 2019, aproximativ ora 13:00, împreună cu cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, s-au deplasat în xxxxx, unde acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea consecințelor, au identificat gospodăria lui Rusu Natalia și folosindu-se de faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în locuința ultimei, de unde au sustras pe ascuns bani în sumă de 1 500

lei, după care s-au eschivat de la locul săvârșirii faptei cauzându-i părții vătămate un prejudiciu considerabil;

- la 30 aprilie 2019, aproximativ ora 10:00, împreună cu cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, s-au deplasat în xxxxx, unde, acționând cu intenție directă de a sustrage bunurile altei persoane, urmărind scopul de a dobândi un profit material pe cale criminală, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, dorind survenirea consecințelor, au identificat gospodăria lui Barbacari Natalia și folosindu-se faptul că nu sunt observați de nimeni, prin forțarea geamului din termopan, au pătruns în locuința ultimei de unde au sustras pe ascuns mijloace bănești și bunuri materiale în sumă de 24 500 lei, după care au ieșit din casă, s-au întors la automobil, au pus în el lucrurile sustrate, eschivându-se de la locul săvârșirii faptei, cauzând părții vătămate un prejudiciu considerabil, aceste acțiuni fiind încadrate în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu pătrunderea în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșit de un grup criminal organizat.*

La fel, instanța de apel a constatat, că Tihonciuc Serghei având drept scop confecționarea, folosirea și deținerea unui document oficial fals, care acordă anumite drepturi sau eliberează de obligațiuni, într-o zi nestabilită a anului 2019, într-un loc nestabil și metodă nestabilă, a confecționat un buletin de identitate fals, eliberat pe numele lui xxxxx, în care a aplicat imaginea sa fotografică, ce îl deținea asupra sa, iar la 27 mai 2019, ora 19:00, în momentul reținerii de facto a lui Tihonciuc Serghei, în baza art. 166 Cod de procedură penală, în timpul efectuării percheziției corporale, asupra sa a fost depistat și ridicat un buletin de identitate xxxxx, eliberat pe numele lui xxxxx, născut la xxxxx, în care era amprenta și imaginea fotografică a lui, care conform răspunsului parvenit de la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, Departamentul Înregistrare și Evidență a populației nr. 02-7455 din 18 iunie 2019, în registrul de stat al populației nu se atestă informația cu privire la xxxxx, aceste acțiuni fiind încadrate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, *confecționarea, deținerea și folosirea documentului oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații.*

Prima instanță neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului de la art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, ignorând faptul că între inculpatul Tihonciuc Serghei și cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, precum și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală a existat o înțelegere anterioară de sustragere a bunurilor, până la săvârșirea infracțiunii potrivit căreia, persoanele neidentificate de către organul de urmărire penală au închiriat automobilele de model „Mitsubishi Galant” și „BMW X5”, care au servit nemijlocit la săvârșirea acțiunilor de sustragere, neconstituind „participație” în sensul art. 42 Cod penal, dar un grup criminal organizat, conform art. 46 Cod penal, care presupune acea reuniune de persoane, care s-au organizat în prealabil pentru a săvârși una sau mai multe infracțiuni.

Instanța de apel a precizat, că aderarea inculpatului la acest grup criminal, s-a confirmat prin declarațiile acestuia de la faza urmăririi penale și judecării cauzei, potrivit cărora toate persoanele cu care a contactat în vederea săvârșirii furturilor, sunt foștii condamnați, și s-au deplasat la locul faptei cu automobilele închiriate de alți membri al grupării, în privința cărora s-au disjuns materialele cauzei și care potrivit martorului Litvinenko Alexandru, s-au preocupat de înstrăinarea bunurilor sustrase. Or, chiar dacă inculpatul nu recunoaște rolul pe care l-a avut pentru identificarea potențialelor victime și asigurarea transportării membrilor grupării la locul săvârșirii furturilor, acțiunile întreprinse de acesta, denotă temeinicia acuzațiilor înaintate în această parte, iar constatările primei instanțe, precum că nu sunt delimitate rolurile membrilor grupării, contravin circumstanțelor cauzei, inclusiv ținându-se cont și de faptul, că la moment nu toți membrii au fost identificați și trași la răspundere penală, stabilitatea reuniunii în săvârșirea faptelor fiind dovedită prin probatoriul administrat.

Cu referire la vinovăția inculpatului învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a conchis, că aceasta este corectă, fiind bazată pe circumstanțele de fapt și de drept a cauzei, care au fost apreciate obiectiv pe parcursul judecării cauzei. Mai mult ca atât, în această parte, inculpatul și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptei, menționând, că după eliberarea sa din locurile de detenție, în luna februarie 2019, a confecționat buletin de identitate fals pe hârtie specială, procurând toate cele necesare pentru aceasta prin internet, achitând suma de 1 000 lei, prin intermediul QIWI portmoneu.

Instanța de apel a conchis, că întrucât acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza unei componente de infracțiune mai gravă, decât cea reținută de către prima instanță, argumentele apărării privind atenuarea pedepsei penale sunt neîntemeiate, iar la stabilirea acesteia s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75, 76 Cod penal, care determină scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, reeducarea făptuitorului și prevenirea săvârșirii de către acesta pe viitor a altor fapte penale, luându-se în considerație criteriile generale de individualizare a pedepsei, rezultate din caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea făptuitorului, care la caz se caracterizează negativ de la locul de trai (f.d. 57, vol. 3), a fost anterior tras la răspundere penală de mai multe ori pentru săvârșirea infracțiunilor similare (f.d. 58-59, vol. 3), astfel că pedeapsa aplicată nu și-a atins scopul prevenirii activității criminale, inculpatul continuându-și activitatea criminală.

Recunoașterea parțială a vinovăției, a fost luată în considerație la stabilirea mărimii pedepsei pentru faptele săvârșite, iar corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate, astfel va fi atins scopul prevăzut de legea penală, de reeducare și corectare de săvârșire de noi infracțiuni.

Cu referire la cheltuielile judiciare, instanța de apel a conchis că cerința procurorului privind încasarea sumei de 1 100 lei pentru efectuarea expertizei

judiciare, din contul inculpatului, este întemeiată, și astfel reținând prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilește cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, a menționat că expertiza efectuată în speță referitor la autenticitatea buletinului de identitate, a fost efectuată după modificarea Legii din 09 februarie 2018 prin care a fost exclus alin. (2).

Instanța de apel, menționând prevederile art. 227 alin. (1), 229 alin. (1), (2) și (3) Cod de procedură penală, a reținut că în speță a fost efectuat raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-506 din 25 iunie 2019 (f.d. 232-233, vol. II) în privința documentului falsificat, pentru care au fost suportate cheltuieli în sumă de 1 100 lei.

În acest sens, instanța de apel a precizat că în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală, întrucât efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, iar prin urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Instanța de apel a subliniat, că obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, în contextul în care săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, și astfel obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli. De asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Așadar, instanța de apel a conchis, că stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

6. Avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Tihonciuc Serghei, să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d), 361 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

6.1. În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel urma să țină cont de toate circumstanțele cauzei invocate în apel de către partea apărării, și în baza cărora să aplice o pedeapsă mai blândă, luând în considerație

vârsta inculpatului de 21 ani, situația familială și căință sinceră.

Consideră, că instanța de apel eronat a reîncadrat acțiunile inculpatului Tihonciuc Serghei în baza art. 46, 186 alin. (3) Cod penal, în contextul în care nu s-a dovedit prin careva probe, trăsăturile unui grup criminal organizat, ori criteriul de stabilitate sau existența unei reuniuni stabile de persoane.

În opinia apărării, faptul că inculpatul mai este implicat în alte dosare penale care au fost intentate în privința altor persoane, nu demonstrează săvârșirea acestei infracțiuni în cadrul unui grup criminal organizat, or, în cadrul examinării cauzei penale, rolul inculpatului în presupusul „grup criminal” nu a fost stabilit sau demonstrat prin careva probe concrete.

Este de opinia, că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului conform art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, care se califică ca o infracțiune mai puțin gravă, însă greșit a fost stabilită pedeapsa.

Cu referire la infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, indică apărarea că inculpatul a recunoscut în totalitate fapta, se căiește sincer, iar infracțiunea este una ușoară, care prevede în calitate de pedeapsă, munca neremunerată, amendă sau închisoare.

Astfel, susține că ținând cont de prevederile art. 79, 90 alin. (1) Cod penal, instanțele de fond urmau să aplice în privința inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia, ceea ce nu contravine prevederilor art. 90, 90¹ Cod penal, or, pentru faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, aplicarea celei mai aspre pedepse, nu va influența pozitiv asupra corijării acestuia, având în vedere persoanele care deja sunt condamnate, inclusiv repetat și se dețin în penitenciar pentru diferite categorii de infracțiuni.

Indică, că instanța de apel nu a motivat suficient posibilitatea aplicării unei alte pedepse solicitată de partea apărării, or, aplicarea celei mai aspre pedepse pentru o persoană, poate genera un sentiment de nedreptate iar scopul pedepsei penale nu va fi atins.

Mai susține apărarea că nu este de acord cu dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, considerând că acestea urmează a fi trecute în contul statului, reieșind din prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

De asemenea, invocă apărarea și dezacordul cu admiterea parțială a cererii inculpatului privind constatarea condițiilor de detenție, menționând în acest sens că Tihonciuc Serghei, are statut de inculpat, iar potrivit sentinței primei instanțe și prevederilor art. 395 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, măsură preventivă – arestul preventiv, aplicată inculpatului, se menține până la intrarea în vigoare a sentinței, și sentința fiind atacată cu apel, Tihonciuc Serghei își menține calitatea de inculpat, iar corespunzător fiindu-i aplicabile și prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că recurentul nu este de acord cu soluția instanței de apel privitor la reîncadrarea acțiunilor inculpatului din art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în baza art. 46, 186 alin. (3) Cod penal, menționând că acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, invocând în acest sens în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală.

Totodată, reieșind din esența argumentelor invocate, se atestă că titularul cererii de recurs invocă și dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, considerând în acest sens că în privința inculpatului Tihonciuc Serghei urmează a fi aplicată o pedeapsă mai blândă, temei de recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal se va expune în privința temeiurilor de casare prevăzute la pct. 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: *10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs, prevăzut la pct. 6), nu a fost motivat de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că apărarea consideră că inculpatului Tihonciuc Serghei urma să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei

penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Tihonciuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 3 ani închisoare, și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, iar potrivit art. alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel, judecând apelurile declarate, a casat sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Tihonciuc Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 4 ani închisoare,

și în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, dispunând reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal, instanța de apel corect a conchis că corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate, întrucât astfel va fi atins scopul prevăzut de legea penală, de reeducare și corectare de săvârșirea de noi infracțiuni, reținând în acest sens criteriile generale de individualizare a pedepsei, și anume, caracterul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea făptuitorului, care se caracterizează negativ de la locul de trai (f.d.57, vol. III), faptul că anterior a mai fost tras la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor similare (f.d. 58-59, vol. III), însă pedeapsa penală nu și-a atins scopul de prevenire a activității criminale, inculpatul continuându-și activitatea criminală, având antecedente penale nestinse, precum și recunoașterea parțială a vinovăției.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului a ținut cont de prevederile legale expuse supra și a motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, Colegiul consideră, că instanța corect a concluzionat că o pedeapsă cu executarea reală a închisorii, va asigura scopul pedepsei.

Colegiul penal amintește, că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor

victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Nu pot fi reținute argumentele apărării în sensul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, invocând că la individualizarea pedepsei instanța de apel nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, și anume vârsta inculpatului de 21 ani, situația familială și căința sinceră, or, potrivit practicii judiciare constante, enumerarea circumstanțelor atenuante sau agravante, nu este limitativă.

Totodată, în conformitate cu art. 77 Cod penal, enumerarea circumstanțelor agravante are caracter exhaustiv. Pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Tihonciuc Serghei, pentru infracțiunile săvârșite, instanța de apel nu a comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Referitor la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, invocată de recurent, care susține că acțiunile lui Tihonciuc Serghei greșit au fost recalificate în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, din art. 42, 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, Colegiul penal constată că alegațiile apărării în această parte sunt vădit neîntemeiate.

Sub acest aspect, reieșind din sensul legislației în vigoare, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, pentru o astfel de concluzie, trebuie să se țină seama de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită și dacă această faptă a fost încadrată corect în norma penală, iar dacă faptei i s-a dat o încadrare juridică în baza altei norme penale, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La caz, se constată că instanța de apel a cercetat toate probele administrate în cauză și le-a oferit o apreciere obiectivă, care în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatului Tihonciuc Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, în consecință atribuind o încadrare juridică corectă în acest sens, acțiunilor incriminate inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal, apreciază ca fiind corect fundamentată concluzia instanței de apel cu privire la faptul că inculpatul Tihonciuc Serghei, în scopul obținerii unui profit nejustificat, a aderat la o grupare criminală organizată, adică la o reuniune stabilă de persoane, din care fac parte mai multe

persoane, la moment neidentificate de către organul de urmărire penală, care s-au organizat în prealabil pentru a săvârși mai multe infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova, iar în scopul realizării intențiilor sale criminale și atingerii rezultatului scontat, lui Tihonciuc Serghei, i-a revenit rolul de identificare a victimelor, transportarea membrilor grupului la locul comiterii infracțiunilor, săvârșirea furturilor, asigurarea pazei locului în timpul săvârșirii furtului și realizarea bunurilor sustrase.

Faptul că între inculpatul Tihonciuc Serghei și complicii săi, cealaltă persoană în privința căreia urmărirea penală a fost disjunsă, precum și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, a existat o înțelegere anterioară de sustragere a bunurilor, până la săvârșirea infracțiunii, nu constituie „participație” în sensul art. 42 Cod penal, dar un grup criminal organizat, conform art. 46 Cod penal, care presupune acea reuniune de persoane, care s-au organizat în prealabil pentru a săvârși una sau mai multe infracțiuni.

Așadar, instanța de apel just a stabilit, că acțiunile inculpatului Tihonciuc Serghei, urmează a fi recalificate în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu pătrunderea în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, săvârșit de un grup criminal organizat.*

Față de considerentele enunțate, Colegiul penal evidențiază că alegațiile apărării în sensul că acțiunile inculpatului greșit au fost recalificate în baza art. 46, 186 alin. (3) lit. b) Cod penal, sunt neîntemeiate, prin urmare temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu s-a adevărit.

Cu referire la argumentele recurentului privind dezacordul cu dispunerea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, ținând cont de prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră corectă soluția instanței de apel privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1 100 lei, din contul inculpatului Tihonciuc Serghei, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-506 din 25 iunie 2019, în beneficiul statului, or, ține de obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare efectuate în legătură cu acțiunile procesuale în cauza penală, obligație care este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei.

De asemenea, nu pot fi reținute nici argumentele părții apărării referitor la aplicabilitatea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală, or, instanța de apel corect a conchis în privința reducerii din termenul pedepsei în privința inculpatului Tihonciuc Serghei, din data reținerii acestuia – 27 mai 2019 și până la adoptarea sentinței de condamnare – 05 august 2019, urmând ca în privința celeilalte perioade de detenție să se verifice în cadrul executării pedepsei penale, conform prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 17¹), 471, 473² – 473⁴ Cod de procedură

penală.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Palade Rodica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2020, în cauza penală în privința lui **Tihonciuc Serghei xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **30 decembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor